

Asia: Lausunto Kehityspolitiikan ylivaalikautisesta selonteosta**Viite: VNS 5/2021 vp / Asiantuntijapyyntö 12.11.2021**

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry kiittää mahdollisuudesta lausua kehityspolitiikan ylivaalikautisesta selonteosta. Unifi arvostaa pyrkimystä pitkäjänteiseen politiikkaohjelmaan. Painopisteiden säilyminen yli vaalikausien on tärkeää.

Yliopistojen kestävä kehityksen ja vastuullisuuden teesit

Yliopistojen rooli YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa on vahva. Suomalaiset yliopistot ovat Unifin johdolla laatineet yhteiset kestävä kehityksen ja vastuullisuuden [teesit](#), joissa nostetaan esiin keskeiset yhteiset periaatteet, tavoitteet ja toimintamuodot. Yliopistoilla on keskeinen rooli globaalien kriisien torjunnassa ja ratkaisussa, tarvittavan asiantuntemuksen luomisessa sekä turvallisen ja vakaan yhteiskunnan vaalimisessa. Ne tuottavat uutta tietoa ja kouluttavat tulevaisuuden osaajia ja tiedostavia kansalaisia. Lisäksi yliopistoilla on vastuu suunnannäyttäjinä ja roolimalleina paitsi yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen myös oman vastuullisuustoimintansa kautta.

Kehityspolitiikka perustuu tutkittuun tietoon

Unifi kiittää, että korkeakoulujen rooli Suomen kehityspolitiikassa on integroitu selontekoon hyvin. Unifin näkemyksen mukaan on tärkeää, että Suomen kehityspolitiikka perustuu tutkittuun tietoon. Selonteossa on myös ansiokkaasti huomioitu tiedeyhteisön rooli kehitysyhteistyön arvioinnissa ja kehittämisessä. Selonteossa tartutaan ansiokkaasti tietoperustaiseen kehitysyhteistyöhön sekä uuden tiedon ja osaamisen käyttämiseen kehityspolitiikan ja -yhteistyön uudistamisessa. Tutkimuskomponentin lisääminen yksityisen ja julkisen sektorin kehitysyhteistyötoimintaan olisi keino vahvistaa konkreettisesti tietoperustaisuutta.

Koulutukselliset tavoitteet

Yliopistojen näkökulmasta globaali oppimisen kriisi on huolestuttava. Oppiminen ja koulutus ovat vahvasti kytköksissä muun muassa ilmastonmuutoksen torjumiseen, maahanmuuttoon, demokratiavajeeseen, konflikteihin ja epätasa-arvoon.

Suomen vahvuutena koulutuksessa on erityisesti systeemitason osaaminen, tutkimusperustainen koulutus ja siihen liittyvä opettajien korkea koulutustaso. Selonteon toteuttamisessa on tärkeää huomioida, että mikäli Suomi haluaa tuoda osaamistaan globaalien haasteiden ratkaisuun, on suomalaisen globaalien osaamisen vahvistaminen ja ylläpito olennaista. Suomessa on siis tarve ylläpitää, kehittää ja hyödyntää suomalaista globaalien haasteiden ja globaalien etelän asiantuntijuutta, jotta voidaan toimia eettisesti kestäväällä tavalla moninaisessa globaalissa yhteistyössä. Tämä edellyttää strategista investointia tutkimus- ja koulutusyhteistyöhön.

Kumppanuuslähtöinen yhteistyö

Unifi kysyy, voisiko selonteon toteuttamisessa nostaa vahvemmin esiin kumppanuuslähtöisen yhteistyön ja mahdollisuudet vastavuoroiseen oppimiseen ja kehittymiseen. Yliopistoissa on kiinnitetty huomiota kehittyvien maiden kanssa tehtävään yhteistyöhön enenevässä määrin siitä näkökulmasta, että kumppanuudet tarjoavat mahdollisuuksia molemmin puoliseen oppimiseen ja kehittymiseen. Suomi on monilla mittareilla maailman kärjessä, mutta myös me voimme oppia kehityspolitiikan ja -yhteistyön kautta.

Tasa-arvotyö

Unifi kiittää edelleen selontekoa siitä, että siinä korostuvat Suomelle tärkeät teemat: naisten ja tyttöjen oikeudet, tasa-arvo, koulutus, kestävä talous ja ihmisarvoinen työ sekä rauhanomaiset yhteiskunnat. Sukupuolten välinen tasa-arvo on kaikkien sukupuolten käsissä, ja selonteossa voisikin painottaa edelleen miesten ja poikien osallistumista. Sukupuolten välinen tasa-arvo on hyvin paljon myös koulutuskysymys.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry, Finlands universitetsrektorers råd Unifi rf

Keijo Hämäläinen
puheenjohtaja

Tanja Risikko
toiminnanjohtaja